znano, dobivamo petrolej iz Galicije; svoječasne težave s petrolejem so se pripisovale temu, da so Rusi imeli nekaj časa zasedena zemlja, kjer so petrolejski vrelci. Tudi se je mnogo slišalo o poškodbah, ki so jih Rusi na vrelcih napravili. Ali vkljub temu imajo petrolejski izdelovalci tudi v vojni naravnost velikanske dobičke. Svojim delničarjem so že lansko leto petrolejske družbe plačale prav mastne dividende; pri eni sami družbi so na upravne odbornike razdelili kar celi milijon kron na tantijemah. Vse kaže torej, da so bili petrolejski dobički naravnost velikanski. Ljudstvo je moralo s stradanjem te dobičke skupaj spraviti. Pač čudno, čudno . . .

Preskrba življenskih sredstev v ptujskem okraju. V Ptuju se oblastva in gotovi odbori ter posamezne osebe prav živahno brigajo zato, da se revno prebivastvo preskrbi z najpotrebnejšimi življenskimi sredstvi. To v teh težkih vojnih časih gotovo ni lahka stvar. Kakor se nam zdaj poroča, je mesto s svojim vzorno delujočim županom g. Ornigom mislilo tudi na bodočnost in preskrbelo kot nekako „železno rezervo“ za najhujše čase celo vrsto življenskih sredstev. Krompirja je mesto skupno pridelalo 7 vagonov, nakupilo pa 14 vagonov. Velik del te zaloge je rezerviran za poznejše čase, ko bodo draginjske razmere v tej grozoviti vojni še hujše. Zdaj je mesto tudi nakupilo dva vagona petroleja, ki se ju istotako rezervira za poznejše težje čase. Največ skrbi dela v sedanjem trenutku vprašanje svinjske masti, ki je skoraj popolnoma pošla in jo je zdaj izredno težko dobiti. Posredovanju g. župana in okrajnega načelnika Orniga se je posrečilo spraviti skupaj potrebno garancijo, da se preskrbi vsaj gotovo množino masti. Pomisliti se mora, da ima mast danes skrajno visoko ceno in da si tudi trgovci ne morejo večje množine preskrbeti, ker je rizika prevelika. Treba je torej pridobiti gotovi kapital, s katerim se zasiguri nabavo potrebne masti. Kakor rečeno, se je to tudi posrečilo. Ptujski okrajni zastop je garantiral svoto 20.000 K, ptujsko mesto 2000 K, ormožki okrajni zastop 10.000 K in rogaški okrajni zastop 5000 K, skupaj torej 37.000 kron. S tem se je storilo veliko delo za bedno prebivalstvo, ki v tej vojni gotovo največ trpi in ki že z grozo misli na to, da bi zamogla vojna še čez zimo trajati. Izredno velike so pa tudi zasluge g. načelnika Orniga glede preskrbe prebivalstva z mesom. Mesto prodaja že itak skoraj skozi vso vojno meso v lastni režiji in po v splošnem z ozirom na današnje razmere prav nizki ceni. K temu pride še prisilno klanje (Notschlachtung) vsled raznih nezgod, ki prinese tudi mnogo vžitnega mesa k razprodaji. V zadnjih tednih pa se je uvedlo rekviriranje klalne živine, o katerem je „Štajerc“ že itak prav mnogo pisal in odlično zastopal kmetijske interese. Lahko rečemo, da se noben drugi list ni tako za to zadevo potegoval. Rekviriranje je bilo določeno seveda v prvi vrsti z ozirom na potrebščine vojaštva, katerim se noben patrijot ne more vstavljati. Da je bila potrebščina velikanska, ve vsak veščak. Meseca junija se je zahtevalo v našem okraju za armado 800, za vojaške garnizije 180 (kar je bilo mnogo premalo!) in za civilno prebivalstvo — nič živine. Posredovanju g. načelnika Orniga se je zahvaliti, da so se te potrebščine oziroma te številke za mesec julij znatno spremenile. Za ta mesec so namreč določene tako-le: za armado 580 kosov živine, za garnizijo 400 in za civilno prebivalstvo 200. Medtem ko je preje ostalo v naših krajih le 180 kosov živine, ostalo jih bode v tem mesecu 600 kosov. To je z ozirom na domače potrebe gotovo izborni uspeh. Vsa hvala prizadetim činiteljem in zlasti načelniku Ornigu!

Prepiri v italijanski zbornici. K.-B. poroča iz Züricha z dne 2. t. m. o seji italijanske državne zbornice m. dr.: Radikalec Gasparotti je trdil, da imajo avstro-ogrski oficirji in vojaki večkrat povelje, da ne napravijo nobenih vjetih; socijalistični poslanec Matti je pri temu zaklical: „Isto se zgodi pri vseh armadah; tudi nekateri naši oficirjev storijo to“. Pri teh besedah je nastal hudi nemir proti Mattiju. Matti je zaklical: „To je resnica!“ Vojni minister Morrone: „Laž je patrijotična dolžnost“. (To je pač prav laško stališče! Op. ur.) Republikanski poslanec Acqua je hotel na Mattija skočiti, ali izgubil je zavest in padel na tla. Ko se je Acqua iz dvorane neslo, trajal je nemir naprej. Socijalist Morgari vtemeljeval je potem svoj dnevni red, ki je zahteval zaključek premirja in pospeševanje trajnega miru od strani Italije. Morgari je dejal, da bi bilo za Italijo mnogo bolj patrijotično, da odreši neobdelane, od malarije okužene dežele, da prepreči razširjenje zločinstva in analfabetizma, namesto da zavzema skalovje v Trentinu in votline na Krasu. Italijanski načrti k dozdevnemu uresničenju temeljnega stavka narodnosti bi, ako bi se posrečili, mnogo tisoč Nemcev in Slovanov pod italijanski jarem prinesli. Sploh so smešni, ako se Italija polasti grških otokov in albanskih pokrajin ter hoče izključiti od Jadranskega morja vse druge narodnosti. Tudi so zavezniki Italije v Irlandski, Besarabiji, Finski, Poljski in bolgarski Makedoniji dokazali, kaj držijo od narodnostnega principa. Ne sme se mi odgovarjati, da bi premirje in mednarodno posvetovanje zdaj Nemčiji in Avstro-Ogrski koristilo. Ničesar ne dokazuje, da bi se sreča orožja Nemčije in Avstro-Ogrske ne zboljšala še več in le površno ocenjevanje zamore Avstro-Ogrsko in Nemčijo za izbruh vojne odgovorno delati; saj so druge sile, in zlasti Italija, ravno tako napadalno postopale in vojno razširile. Zlasti Italija je s svojim libijskim podjetjem krvave dogodke pričela, ki so preko balkanskih vojen k evropejski vojni vodile. Zdaj, ko je že dve leti sem zmaga od enega bojišča k drugemu menjala in ostaja ednako le nadaljno žrtvovanje milijonov ljudi, mora iluzija ponehati, da se zamore z vojno mednarodne probleme rešiti . . .“ Tako je govoril italijanski socijalist. Pri glasovanju je bilo zanj 45, za vlado pa 391 glasov oddanih.

Neposredni davki. Piše se nam: V 3. četrtletju 1916 postanejo neposredni davki na Štajerskem dotekli oziroma plačni v naslednjih dnevih: I. Od zemljarine, hišne-razredovine in najmarine ter od 5 odstotnega davka od najemnine onih poslopij, ki so prosta najmarine: 7. mesečni obrok dne 31. julija 1916, 8. mesečni obrok dne 31. avgusta 1916, 9. mesečni obrok dne 30. septembra 1916. II. Od občne pridobnine in pridobnine podjetij podvrženih javnemu dajanju računov. Dokler ni predpisana davčna dolžnost za tekoče leto, mora se plačevati davek po odmeri preteklega leta. Ako se ne plačajo davčni obroki najkasneje 14 dni po plačilnem roku, morajo se plačati tudi zamudne obresti od državnega davka in deželne doklade, če presega celotni državni davek dotične davčne vrste 100 K. Če se davki in doklade ne plačajo v 4. tednih po preteku plačilnega roka, iztirjajo se z zamudnimi obresti vred izvršilnim potom. Plačevanja izvrše se lahko tudi pri vsakem c. kr. poštnem uradu v nakaznem prometu poštno-hranilnega urada.

Ormož-Ptuj. Iz krogov „Rdečega križa“ se nam piše: Direktor Otto Hofbauer iz Dunaja, ki je s predavanjem svojih dunajskih humoresk po naročilu „Rdečega križa“ tudi že naše bolane in ranjene vojake zabaval, obiskal je dne 5. t. m. Cesarja Franc Jožefa bolnišnico nemškega viteškega reda v Ormožu in je imel tam predavanja, za katera je žel mnogo hvale. Ako mu čas to dopusti, bode skrbel direktor Hofbauer tudi še v naših ptujskih bolnišnicah za humor, zakar mu izražamo že naprej zahvalo in priznanje.

Veliki požar Ptuju. Včeraj dne 5. t. m. zvečer ob pol 10. uri je izbruhnil veliki požar v gospodarskem poslopju grofa Herbersteina v Ptuju. Vsled silnega vetra se je požar izredno hitro razširil in ni bilo mogoče, poslopje rešiti. Pač pa se je v težkem delu rešilo sosedna poslopja, živino in sploh preprečilo nadaljno razširjenje ognja. Izredno pridno je bilo vojaštvo, posebno pijonirji in saperji, ki so res na požrtvovalni na[illegible] lovali. Vojaškemu komandu gre vsa h[illegible] to uslugo. Ptujska prostovoljna požarna [illegible] ba je došla s parno šprico na lice [illegible] Žal, da se je moralo vodo v dveh linija[illegible] okroglo 500 m daleč dobivati. Tudi pri [illegible] sami se je pojavil pogrešek; vsled tega [illegible] vodo šele pozno dobilo. Gasilci so delal[illegible] poveljstvom načelnika g. Steudte skoraj [illegible] ure zjutraj, predno se je požar zadušil. [illegible] je seveda velika, zlasti ker je mnogo [illegible] in mrve ter imetja poslov zgorelo. Ka[illegible] ogenj nastal, doslej še ni znano. Bržko[illegible] zopet kakšna neprevidnost kriva.

Nabiranje kopriv. Glasom uradnih na[illegible] in določil je treba pri nabiranju kopri[illegible] ziti na sledeče: 1. Koprive se morajo [illegible] rati potem, ko so odcvetele, torej nekaj [illegible] konca avgusta. Prej nabrane koprive s[illegible] vrednosti, ker nimajo dovolj trdnega v[illegible] 2. Službe proste čete, okrevajoči in vojni[illegible] niki morajo vse koprive v obližju svoj[illegible] vališč tik tal porezati, oziroma požeti [illegible] izpuliti in jih naredkoma posušiti. Pr[illegible] pa je treba paziti na to, da se ne dela [illegible] poljskim pridelkom. 3. Koprive se m[illegible] ošmrcati, to je otrebiti listja, predno s[illegible] nejo sušit. Listje je posebej sušiti in sp[illegible] Sveže koprive se kaj rade vnamejo, [illegible] predebelih plasteh; vlakno se spridi in [illegible] bi vse vrednost. Kvarno mu je tudi le[illegible] na mokrem, vsled česar je treba en[illegible] drugo opustiti. Občinstvo se pozivlja k [illegible] ranju kopriv. Nabrano blago se mora p[illegible] činah urejeno izročiti najbližjemu etap[illegible] postajnemu poveljstvu, oziroma vojaš[illegible] krajnemu poveljstvu. Za dobro posušena s[illegible] kakor tudi listje plačajo le-ta po 6 kr[illegible] 100 kg.

Bosna-pasta in perocid

Absolutno pomanjkanje bakrenega [illegible] jola prisili nas letos zopet k rabi surog[illegible] kakor bakreno pasto Bosna, galun in pe[illegible]

Pri „Bosna-pasti“ se je v prvem [illegible] nalnem navodilu dodatek apna kot nepot[illegible] označil. Posledica v praksi je bilo kat[illegible] falno sežganje na listju, pogankah in gro[illegible] ki je bilo ednako najhujši toči, in si[illegible] raznih sodov čudežno različno (1% na teko[illegible]

S primešanjem apna se je sedaj [illegible] lostne pojave v nadaljnih parcelah odpr[illegible] in sedaj koristni učinek bakrene paste se [illegible] do jeseni pričakovati.

Trgovinski „perocid“ se rabi let[illegible] meni v sledeči obliki:

1 ½ % razpuščeni perocid,
0·3 % bakreni vitrijol,
0·3 % galun.

Naprava 1 ½ % ali 2 % ne tekočine [illegible] cida je za viničarja najtežavnejša. Da s[illegible] vsebino pri perocidovi tekočini, ki še ni [illegible] tralizirana, potreben bi bil inštrument [illegible] ben tehtnici za žganje ali sladkor. Taka [illegible] nica bi omogočila kontrolo za sleparske [illegible] čine. Kajti tatvina na bakrenem vitrijol[illegible] je pri redkosti in visoki ceni teh stvari [illegible] vsakdanjega.

Dokler nimamo takega inštrument[illegible] pri perocidovih tekočinah natančno mer[illegible] tehtanje in direktno neutraliziranje apna [illegible] obhodno potrebno; žal da je vs[illegible] stopanje nekaj pomanjkljivo.

Proces neutraliziranja nasproti bak[illegible] apneni tekočini naj se izvrši pri perocid[illegible] robe. To je lahko povedano, ali težko [illegible] jeno. Kajti apno barva beli reagenčni p[illegible] od vsega začetka sem rdeče. Prehod o[illegible] lega v rdeče, od plavega ali rdečega [illegible] letno, zamorejo le veščaki opazovati. T[illegible] je poskušnje ponoviti.

Lichtenegg, junija 1916.

Franc Ra[illegible]

Gospodarsko.

Omejitev vporabe jajc za pripra[illegible] nje pijač. Namestništvo je v svrho varčevanja [illegible] prepovedalo vporabo jajc za pripravljanje vsakor[illegible] pijač v gostilniških in kremarskih obrtnih obratih [illegible] tudi v slaščičarnah. Prestopki tega ukaza bi se p[illegible] stoječih zakonitih dolo bah strogo kaznovali.